

KRESŤAN

POLITICKÉ A SPOLOCENSKÉ KATOLÍCKE NOVINY

VYCHÁDZAJÚ KAŽDÚ SOBOTU NA ŠESTNÁST STRANÁCH.

Predplatná cena :
 Na celý rok 4 koruny — hal.
 Na pol roka 2 " — "
 Na štvrt roka... .. 1 " — "
Jednotlivé číslo 8 hal.

Zodpovedný redaktor :
Dr. ALEXANDER ERNSZT,
 /páp. komorník.
 Majiteľ a vydavateľ :
JÁN MOLNÁR.

Redakcia a vydavateľstvo :
 Budapest, IV. ker., Ferencz-József-rakpart 27. szám.
 sem sa majú posielat' predplatky, taktiež dopisy do novin
 ohlasy a náhodné reklamácie. Ceny ohlasov dľa tarify.
 Rukopisy sa nazpak nedávajú.

Za aké peniaze kúpili mungovských poslancov ?

Nová panama.

Zoltán Désy rozmútil bahno nášho verejného života a odtedy nové a nové špiny vychádzajú na jeho povrch. Smrad, špinu, hnusobstvo, zbojstvá, krádeže a rôzne panamy skrývalo, bahno ktoré poslanec Désy rozmútil. Tak vyšla na javo Lukácsová krádež, Tiszová panama, že si dal svoje volebné trovy skrze Fehérváryho vyplatit'; Ertseyho obchod, pri ktorom krajinu oškodil o dva milióny atď. Nebolo dosť tohoto hnusobstva, s ktorým si osvietení a veľkomožní páni ich fajnšie ruky pošpinili, včul zase máme príležitosť písať o jednej špatnej paname, do ktorej pomiešaní sú Tisza, Lukács, Alexander Jeszenszky (ten, ktorý poslal krajiniské voľby riadil a manipuloval skradnuté peniaze) a celý krdel mungovských poslancov a iných veľikášov.

Nuž ale vidíme najnovšiu panamu. Je v Budapešti peňažná banka «Általános forgalmi reészvénytársaság» zvaná. Banka tá od hlavného mesta vyárendovala ostrov sv. «Margarety». Keď bol «kontrakt» hotový, pomysleli si istí mungovia, ktorí chodia za vyššími obchodmi a ňuchajú, kde by mohli shabať pár tisíc korún, že ako by to bolo dobre, keby správa výsuda nej banky na ostrove sv. Margarety vybudovala jedno skvostné kasino a zariadila ho na kartárne, kde by sa aj hazardne mohlo hrať. I zaraz vyjednali si u správy tej banky polmilióna korún oročky, za čo vychodia u vlády

dovolenie ku potvrdeniu stanov, dľa nich na ostrove sv. Margarety utvorí sa kartárne, v ktorej vyšspomenutá účastinná spoločnosť verejne ozbijať mala z celého sveta dochodiacich kartárov. V tom čase Lukács bol ministerpredsedom. Tomuto pánovi — ako známe — nesmrdeľ žiadne peniaze, jedno mu bolo, či byly ukradnuté, či nazbierané. Keď mu mungovskí prostredníci referovali o čom sa jedná, povedal im, že jestli «forgalmi reészvénytársaság» poldruha milióna korún zaplatí do mungovskej volebnej pokladne, tak on, Lukács, potvrdí stanovú kasína. Ba zaviazal sa, že jestli by medzitým buchnul alebo zomrel, tak jeho nástupca vydá kasínu už potvrdené stanovú. Po tomto, spomenutá banka mungovským prostredníkom vyplatila polmilióna, do mungovskej kassy ale poldruha milióna korún, ktoré peniaze obrátené byly na voľby mungovských poslancov a tak aj na Tiszovú aradskú voľbu. Že koľko z nich stovili na voľby a koľko ostalo z nich v rukách tých excellenciašov, ktorí ich manipulovali, to sa nevie. Istá vec je ale, že sa z nich dosť potratilo.

Keď už podnikatelia vyplatili na nich vyrúbenú oročku, na ostrove sv. Margarety začali stavať veľkolepé budovy, Vypustili účastiny a umiestnili ich v cudzozemsku a u hlavnomestského magistrátu ale vychodili si dovolenie ku otvoreniu kartárne.

Všetko išlo ako po masle, lenže poslanec Désy práve v tom čase pomútil bol bahno mungovských excellenciašov a dokázal pred súdom, že ministerpredseda Ladislav Lukács polpiata milióna korún štátnych peňazí obrátil

na voľby mungovských poslancov. Lukács buch-nul. Správa «forgalmi részvénytársaság»-u žiadala od Lukácsa, aby jej vydal potvrdené stanoviny budúceho kasína. Lukács tým pánom ktorí v tej záležitosti u neho boli, dal nasledujúcu odpoveď: «Postaral som sa o to, aby gróf Štefan Tisza, ktorý vie o našom obchode a dohodnutí, zadosťučinil mojej zaviazanosti. O tom sme my už pojednávali. Prejdite pánovia k Alexandrovi Jeszenszkymu, aj od neho sa dozviete ako stojí záležitosť.»

Jeszenszky túto odpoveď dal deputácii: «V mene vlády som poverený povedať vám, že stanoviny kasína nachodia sa v stolíku ministra Jána Sándor, on vám ich vydá dľa dohodnutia.»

Lenže medzitým Tisza si vec inak rozmyslel. Naľakal sa, že noviny a verejná mienka i jeho povláčia akožto účastníka tejto Lukácsovej panamy a že sa pred súdom bude museť očisťovať. Potom aj z Viedne ho napomenuli, aby hľadel na svoju česť. Vysokí vojenský a kňazský hodnostári chodili za Tiszom, aby nevydal stanoviny kartárne. A Tisza tak učinil. Správe výš spomínanej banky odkázal, že stanoviny nepodpíše. Nastal zmätok. Správa Lukácsovi dala poldruha milióna, mungovským prostredníkom polmilióna, mimo toho mala aj iné výdavky a hľa, kasíno sa neotvorí. Čo robiť? Iné nezbyva len pravota, Áno, správa banky «forgalmi részvénytársaság» súdobnou cestou bude žiadať nahradenie tých peňazí, ktoré vyplátila mungovcom. Ach bude že to za škandál! Páni excellenciaši pred súdom budú museť vyznať, že kolko obdržali na volebné trovy a ako oročty. Zvedaví sme, kolko mungovskí poslancovia priznajú sa, že kolko peňazí im vyčítal Jeszenszky na volebné trovy.

V tejto celej paname najkrajšie je to, že Tisza nechce o nej vedieť. Vymlúva sa všeliako a všetku vinu uvaluje na Lukácsa, ačpráve Lukács takto sa vyslovil: Verte mi, pánovia, nie ja som klamár, lež mňa oklamali.

Kto? Tisza. Veď Tisza o všetkom vedel. Jeho poveril Lukács, aby jeho zaviazanosti zadosťučinil a hľa, keď už aj on sa topí v bahne, keď už aj on je zcela ubrýzganý, keď už aj o ňom vedia dokázať, že vedel, za aké peniaze skupuje vláda voličov, umýva sa a volá, že je nevinný.

Nuž krajanovia moji, ako sa vám páči tu udaná záležitosť? Pravda, hnuší sa vám. Áno, vám sa hnuší, bo ste ľudia čestní. Neklamete, nekradnete, lež svoj chlieb zarábate si s poctivou prácou. Hja, lenže naši mungovskí excellenciaši inakší pochop majú o práci a počestnosti. Oni vtedy pracujú, keď kradnú a druhých zdierajú. Oni vtedy sú počestní, keď čím viac špiny a hnusobstva na seba nabrali. A vidíte, tí páni zastupujú najvyššie úrady; zákony vynášajú, potýkajú sa s najväčšími páni a policajti, žandári a súdy pokoj im dajú, malých zbojníkov však lapajú a trestajú.

Špatná vec je, že sa u nás stávajú takéto pády, nuž ale neškodí to Uhorsku, ktoré trpezlivo snáša nadvládu Štefana Tiszu.

Konštantínske slávnosti v Prešporke.

Slovenské valné shromaždenie.

V rámci Konštantínskych slávností 12. októbra o pol 11. hodine predpoludním vo veľkej sieni miestnosti Bellevue vydržované bolo aj slovenské valné shromaždenie, na ktorom súčasťníci sa horliví katolíci Prešporka a okolitých obcí. Značným počtom zastúpení boli katolícki veriaci mesta Trnavy a obcí Ciffer, Récese, Cseklész, Stupava a mnohí prišli až z nitrianskej stolice.

Slovenskému valnému shromaždeniu predsedal osvietený pán Pavel *Jedlicka* ostrihomský praelát-kanonik a arcibiskupský generálny vikár trnavský, ktorý výrečnými slovami zahájil valné shromaždenie a úprimnej radosti výrazu dal nad tým, že prebúdať začínajú sa už aj slovenského jazyka katolíci mesta Prešporka a jeho okolia a že príležitosť konštantínskych slávností používajú k tomu, aby konečne organizovali sa na čisto katolíckom základe.

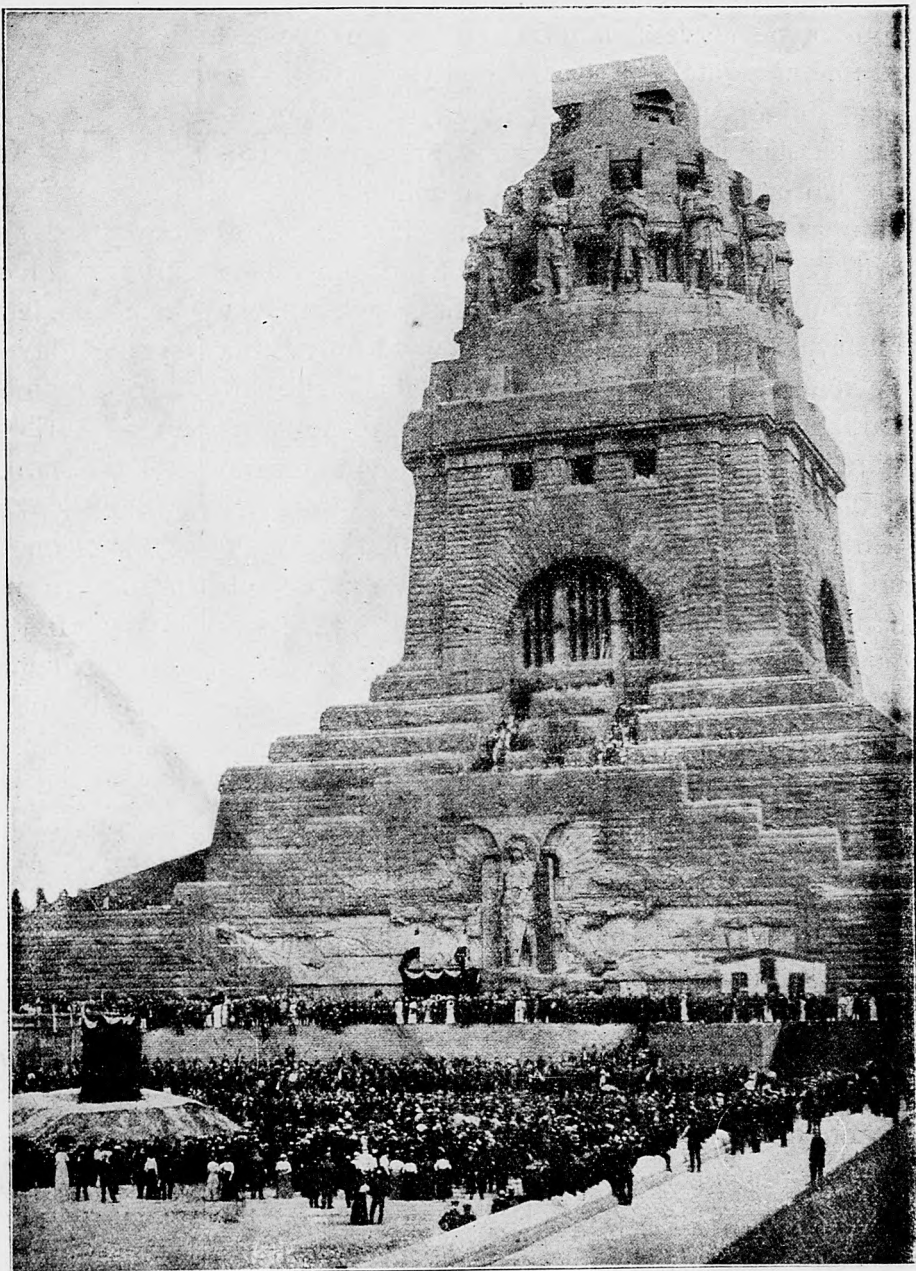
Slova osvieteného pána predsedu, ktorými zahájil slovenské valné shromaždenie hlboký dojem urobili na prítomných, po čom na rečníšte vystúpil trnavský jezuita P. *Csambál*, ktorý vo veľavýznamnej reči z prvu zreteľne predniesol krušný stav kresťanov, v akom nachodili sa pred 1600 rokami. Dopodrobna vysvetlil

ukrutné prenasledovania prvých kresťanov, akým vystavení boli behom 300 rokov. Za tým spomenul veľkú významnosť konštantínskych slávností, cisára Konštantína Veľkého boje proti pohanstvu a vyzdvihol prostriedky, akými zvíťazil nad jeho nepriateľmi a skrze to slobodu zabezpečil dotiaľ prenasledovanému kresťanstvu.

V druhej časti reči poukázal na terajších nepriateľov cirkvi a kresťanstva a prítomných vyzval k pevnému organizovaniu sa proti ich nápadom. Živými farbami líčil prechmaty židovských a slobodomurárskych novín. Poukázal na zvláštnu dôležitosť organizovania sa, bo keď chceme mať pokoj, treba sa nám chystať do boja. Ako povedal, není na tom dosť, keď cirkev a kňazi z kazateľnic plnia svoju povinnosť, lež z celej sily plniť ju majú aj veriaci. Bezodkladne treba sa organizovať, bo Uhorsko ináč stihne osud Francúzska a Portugalska. Keby ľudia verne oddaní boli svojmu náboženstvu, nebolo by na svete sociálnej otázky. Není na tom dosť, že ruženec vo vačku nosíme a v nedelu chodievame do kostola. Lež v každom ohľade máme žiť ako sa na katolíkov svedčí. Katolícke smýšľanie, katolíckeho ducha uplatniť máme v celom živote a príležitostne v čas voľieb len takých máme podporovať svojim hlasom, o ktorých sme presvedčení, že s telom i dušou oddaní sú kresťanským zásadám. Nesmieme aj zatiaľ v našich prácach ustávať, kým Uhorskú krajinu nepretvorili sme

v čisto kresťanskú. — Do 1500 prítomní oduševnení katolíci na túto reč odpovedali hlučnými ováciami, po čom ujal sa slova krajinský vyslanec Ján Bartos. Jeho rečou hlboko dojal početné obecenstvo. Ostrými slovami poukázal na tie nápady, akým v Uhorsku deň po

deň vystavený je katolicizmus. Nepriateli katolíkov hromadne tiahnu na bojište, aby zničili tisícročné spoločenstvo Uhorska, ktoré len skrze kresťanstvo stalo sa veľkým a mohutným a robia to tým cieľom, aby na jeho rumoch postavili nové pohanské spoločenstvo. Vidíme a cítime, že boje proti katolicizmu dvíhajú sa na

Odhalenie pomníka vojny roku 1813. v Lipsku postaveného, dňa 17. októbra 1913. slávnostne prevedené.

celej čiare. Pohani nového obdobia: slobodní murári, socia'demokrati, liberáli, volnomyselníci len preto nás napádajú, aby zničili našu cirkev. Vytísajú nás zo všetkých tých miest, na ktorých vždy statočne a svedomite sodpovedali sme našim úlohám. Snážia sa na vnivoč obrátiť

nás hmotne, duševne a mravne. Z tej príčiny aj pevne sdružovať sa máme všetci katolíci, aby sme zmarili vztekľé nápady našich nepriateľov. V novom Sväze prešporských horlivých katolíkov rečník spatruje tiež len nové neodolateľné katolícke čaty, zvlášte jestli Sväz tento spojí sa s Katolíckou Ludovou Jednotou akožto s najväčšou organizáciou krajiny, ktorej práporom nie je červená handra, lež spravodlivosť a znamenie svätého Kríža. Výrečnými slovami výrazu dal úprimnej radosti nad tým, že slovenskí katolíci mesta Prešporka a prešporskej stolice porozumeli slovu terajšieho obdobia a sdružujú sa v pevnom katolíckom tábore. Z tej príčiny aj srdečne víta všetkých prítomných a povzbudzuje ich k neohrozenému vytrvaniu v nastávajúcich bojoch. Keď za časov Konštantina Veľkého, pred 1600 rokami kresťania nad barbarickým pohanstvom zvíťazili mohli v znamení svätého Kríža, s nepodvratnou istotou možno tvrdiť, že aj prítomne, jestli katolícky ľud slovenský neopustí znamenie svätého Kríža, nedá ho potuť, lež ho povýši, nad modernými pohanmi terajšieho obdobia, zvíťazíme aj my v znamení svätého Kríža.

Hlboko dojaté obecenstvo na túto reč odpovedalo s dlhým potleskom a hlučným oslavovaním.

Slovenské valné shromaždenie zakľúčil osvietený pán generálny Vikár Pavel *Jedlicska*. V zaključujúcej reči jeho prítomných napomínal ku láske, svornosti a pevnému spoludržaniu. Že naši nepriateli posiaľ nad nami víťazstva dosiahnuť mohli, toho príčinu spatruje on v tom, že náš ľud není dostatočne poučený a vôbec nechce sa učiť z minulosti. Preto aj jestli proti našim nepriateľom terajšieho obdobia úspešne bojovať chceme, musíme sa učiť. Katolícky slovenský ľud preto z celej sily svojej podporovať má opravde a čisto katolícku tlač. Oduševnene a dôrazne upomína prítomných, že kresťanského ducha cisára, Konštantina Veľkého, najslušnejším spôsobom len tak zachovajú v svojich srdciach, keď odmrstia nekatolícke, kúkol rozsievajúce noviny a z celej sily pracovať a agitovať budú za tlač čisto katolícku, bo ľud len týmto spôsobom vychováť možno v katolíckom duchu a povzbudiť ku opravde kresťanskému seba povedomiu. Zarovnak aj len týmto

spôsobom dosiahnuť môžeme vznešené ciele naše: zveladenie cirkvi a vlasti, blahobyť a slobodu ľudu!

Početné obecenstvo na tieto opravde z otcovského srdca plynúce úprimné slová, v hlbokom dojatí a za hlučných ovácií opustilo valné shromaždenie.

«Daj nám chleba, gróf Stefan Tisza!»

Takto volajú celé zástupy ľudu na tom území, ktoré povodne v púšť obrátili. Tamojšie obyvateľstvo o všetko prišlo, bo voda nielen úrodu znivočila, lež aj domy poválala. Ľud nemá čo jesť, nemá sa s čím zakryť a nemá si kde hlavu skloniť na odpočinok. Zima sa blíži a pomoci žiadnej. Čo bude s tým biednym ľudom? Ubohí vytopenci zprvoti len pomoc pýtali od štátu, lenže peniaze, ktoré financminister z dane sinkasoval, shabala vojenská vláda a vytopencom ušlo sa len pár koruniek. Hlad ich prinútil, aby šli ku Tiszovi a pýtali pomoc od neho: «Daj nám chleba, pane excellenciašu, bo zahyneme». A Tisza nedal ani chleba, ani zamestnania, ubohým vytopencom. A je ich do šesťdesiat tisíc. Tí ubohí o pomoc zobrajúci dostali len sľuby, inšieho nič.

Čo robiť v tej úzkosti? I spomenuli si na Ameriku. Áno, tam je práca. Tam sa dá zarobiť. Keď «milá» vlast nestará sa o svojich «synov», keď neobmedzený pán Uhorska: Štefan Tisza nemá chleba pre hladujúce húfy robotníctva, dá im ho Amerika. I začalo sa vyvandrovanie. Patričné úrady nestačili passy vystavovať pre vysťahovalcov. Mnohí bez passov šli preč, bo ich hlad hnal. Lenže pre balkánsku vojnu a pre cholery zabránila vláda vysťahovanie. Nato zdvojnásobujú sa hrozné súženia ľudí čo by radi robili a nikde nedostanú roboty. Pýtajú prácu od vlády. Vláda nedá nič. Pýtajú chleba od Tiszu. Tisza má mnoho roboty so snemovou strážou. Nato sa ozve ališpán stolice koložskej a prosí ministra vnútra, aby vyzdvihol prísny zákaz a aby dovolil ľudu vysťahovať sa do Ameriky.

Myslím že do rúk ministra nedostalo sa ešte smutnejšieho a tiež aj hroznejšieho prípisu ako bol koložského ališpána. Sám prosí mi-

nistra: «Pane excellenciašu, nezabraňuj vysta-hovanie, bo neviem si rady s tým biednym ľudom. Vidím jeho núdzu. Nemá ničoho. Blíži sa zima, čo si počnú tí žobráci. Oh, daj im povolenia, aby mohli ísť do Ameriky».

A čo minister? Veru nevyslyší prosbu ališ-pána, bo tam je prísny zákaz spoločného vo-jenského ministra, že od včulka žiaden vojo-povinný mladík nesmie ísť do Ameriky, až len nedokáže, že svojej vojenskej povinnosti zadosť učinil.

Aký hrozný osud čaká našich ľudí bez ro-boty. Štát im nevie pomôcť, minister vojny však stojí na hraniciach krajiny, aby odtiaľto ani jeden mladý robotník neutiekol. A tak nezbyva iné ako podľahnúť hladovej smrti.

Takto sa starajú v Uhorsku o chudobu. Zo štátnej kassy milliony kradnú mungovci. Osvietení a veľkomožní páni státisice zarábajú na rôznych obchodoch. Tiszoví mungovia bez slova odhlasujú ohromné vojenské dane. Sto-ličné právomocnosti naporad vyslovujú dôveru Tiszovi a mestá volia ho za čestného mešťana. Banketty a hostiny usporiadajú na jeho úctu a keď tisíce vyhladovaných robotníkov a vytopen-cov kus chleba pýta, vtedy vláda je nemá a pohraničnou strážou dá zahnať tých, ktorí tu hladom umreť nechcú.

Ach, smutných časov sme sa dožili v na-šom milom Uhorsku. Pongrácovci, Elekovci, Ertseyovci nemajú sa čo žalovať, lež ľud, ten biedny a vyhladovaný ľud, ktorého ani do Ame-riky nepustia, ach ten môže krvavé slzy roniť a preklínať, že tu žiť a umreť musí.

Fatranský.

Tým čo Kresťana habú.

Keď som medzi ľudom dedinským, už sa ho len vypytyjem, ako sa mu vedie a čo ho omýna. Pravda, žalôb a sťažností je bárs koľko. Uznávam, že není k závideniu na tých sloven-ských dedinách. Hej, veľa je tam práce. Ľud ešte ďaleko od seba-povedomia a od pravej kre-šťanskej vzdelanosti. Poznať, že mu chýbujú dobré školy a tiež aj zaujatost o školy: Naši osadníci svoje deti posielajú do školy, bo mu-sia. Pravda, keby sa vo školách aj slovenčina vyučovala, bola by väčšia aj zaujatost patrič-

ných rodičov. Lenže včulajšie vyučovanie ne-prifahuje do školy ani rodičov, ani detí. O tejto záležitosti však inokedy prehovoríme.

— Nuž a čítate vy krajanovia moji novinky «Kresťan» — spytujem sa tých mojich de-dinčanov.

— Korkýže čítame. Niet peňazí, niet času, odpovedajú mnohí.

— Štyri koruny nie je tak veľa. Poskla-dajte sa viacerí a «Kresťan» bude vám riadne chodiť. Aj času máte na čítanie, veď vari v ne-deľu nevysedávate len v krčme. Nevídali tú ho-dinku, čo vy nedičkami k čítaniu venujete. A tie dlhé zimné večere?

— Prosím ja som si predplatil Kresťana a nechodí mi riadne — povedia daktorí gaz-dovia.

— Choďte na poštu a reklamujte. To ne-koštuje peniaze.

— Aj som reklamoval, aj došla odpoveď z administrácie, že novinky riadne posielajú. inde je chyba. Pravda že inde. Naše novinky a a listy notár odnáša k sebe z pošty. Nebodaj on zdržiaval mojho Kresťana. Keď sa to viac-krát opakovalo, neposlal som viac predplatné. Čo ja budem peniaze vyhadzovať na darmo.

Toto mi viacerí sedliaci povedali. Čítali by radi, už ktorí by, bo nechcú hlúpymí ostať. Chcú vedieť dačo o svete, lenže keď im no-vinky riadne nechodia, zastavia predplatok.

Bračekovci, až vy viete dokázať, že vášho Kresťana notár habe, žalujte ho pre krádež. Vy ste si novinky predplatili, to je tak ako keby ste si ich kúpili. Redakcia povinná je vám ich posielat a pošta doručí. Notár nemá práva do vašich novín. On ich nesmie z pošty odná-šať bez vášho poverenia. A keď ich odnáša, musí vám ich doručíť. Keď ich ale zadrží, tak privlastnil si to, čo není jeho, teda kradol. Tak veru. Kmína treba oddať súdu.

Nuž la, prečo ľud nečíta. Vládne tlačivá, ktoré Tizzu vychvalujú, hej doručí notár, ba nakladá ľudu, aby len to čítal. A veru ľud ne-rád číta také lubaniny, bo veď mu vláda ani neulaví, ani nič nedá. Hja, lenže notári, slúž-novci a kadejakí panáci nechcú, aby ľud proti vláadne novinky čítal, aby sa dozvedel, o krá-dežach ministrov a o Tiszovských prechmatoch. Vyzývam preto slovenský katolícky ľud, nech len

«Kresťana» číta. Nech on vo viacej výtiskoch chodí do každej dediny. Keby ho ale daaký naničhodný poštár alebo notár habal, nám ho treba udať a my mu vyčítame kapitolu a povieme mu do oboch uší, že je kmín.

Priateľ.

XII. Valné shromaždenie katolíkov Uhorska.

Pochválen Pán Ježiš Kristus! Milí Bratia Katolíci! Blíži sa veľká udalosť každoročne opakujúcich sa pohybov katolíckeho spoločenstva

Grécke roľnícke ženy v národnom kroji.

Uhorska, K objaveniu dosiahlych úspechov cieľuprimeranej práce, k pojednávaniu ďalších snáh a ku čerpaniu sily zo spoločného prameňa veľkej myšlienky kresťanstva, s týmto povolávame každého katolíka Uhorska.

Na nesmiernom poli obrobena čakajúcom, vždy viacej vzráha sa organizácia, ktorá čistými heslami večnej pravdy, všetkých veriacich

členov cirkvi, snáži sa sdrúžiť. Nemožno zapierať, že po slabých pokusoch začiatku, prekonali sme už značnú časť cesty ku vznešeným cieľom našim vedúcej. Kde však nachádzame sa ešte od uplatnenia tých idelálov, ktoré v jednom a tomistom smere, spájajú sa všetky naše myšlienky.

Osvedčenie tejto veľkej vzájomnosti a sjednotenie našich zámerov, akožto socelovania síl spoluúčinkujúcich, každého komu na srdci leží život a vývin katolicizmu Uhorska, nech povzbuduje k súčasťneniu sa v XII. krajinskom shromaždení katolíkov Uhorska, ktoré Krajinské Katolícke Družstvo ako riaditeľstvo katolíckych valných shromaždení 8., 9., 10. a 11. novembra roku 1913. sriaduje v *Budapešti* v miestnosťach reduty sidelného hlavného mesta.

Poriadok valného shromaždenia je nasledujúci:

V sobotu 8. novembra večer o 6. hodine Veni Sancte a kázeň o 1600. výročitej pamiatke víťazstva Kríža.

V nedeľu 9. novembra ráno o 8. hodine sv. omša a spoločné sv. prijmanie Kongregácii Marianských, pre členov valného shromaždenia. O pol 11. hodine!

I. verejné (slávnostné) zasadnutie.

Popoludní o 2. hodine slávnostné zasadnutie Katolíckej Ludovej Jednoty. O pol 5. hodine nemecká a slovenská kázeň a pobožnosť, o 5. hodine maďarská kázeň a pobožnosť, za tým Eucharistická processia okolo baziliky sv. Štefana. O 6. hodie slávnostné zasadnutie Kongregácii Marianských.

V pondelok 10. novembra ráno o 8. hod. sv. omša. Predpoludním: zasadnutia kruhov, spolkov, organizácií a ustanovizní. Popoludní o 3. hod. zasadnutia odborných sekcií: I. Vieru rozširujúca-karitatívna odborná sekcia. Prdmety: obrana viery, kondregácie, obrana rodiny, záležitosti chudoby atď. — II. Odborná sekcia verejnej osvety. Predmety: kresťanské umenia, tlač literatúra, ľudové knižnice, školská a slobodná výučba, pohyby mládeže atď. — III. Sociálna odborná sekcia. Predmety: Polnohospodárske, priemyselné a obchodné záležitosti atď. O pol 5. hodine:

II. verejné zasadnutie.

O pol 8. hodine slávnosť mládeže hl. škôl.

V útorok 11. novembra o 8. hodine ráno sv. omša a slávnostné Te Deum, taktiež spoločné sv. prímanie členov III. radu sv. Franciska na valnom shromaždení prítomných. Predpoludním pokračovanie v zasadnutiach odborných sekcií. Popoludní o 3. hodine zatvorené zasadnutie. o 5. hodine:

III. verejné zasadnutie.

Prihlasy prijíma do 1. novembra bežiaceho roku Krajinské Katolícke Družstvo (IV. okres, Františkánsky plac 7., III. schody, I poschodie, (Ferenciek-tere 7., III. lépcső, I. emelet), kde k dostaniu sú: oširny programm, vstupenky, odznaky ku shromaždeniu a certifikáty ku cestovaniu. — Karty ku valnému shromaždeniu sú dvojaké. Cena členovskej karty je 8 korún. Táto karta zneje ku každému zasadnutiu a vo verejných zasadnutiach oprávňuje ku stálemu sedisku a spolu je aj predplatkom na ročnú knihu valného shromaždenia. Cena vstupenky obnáša 2 koruny. Vstupenka, vynímajúc zatvorených zasadnutí, platná je ku každému zasadnutiu a v každom zasadnutí oprávňuje ku stojacemu miestu. Za odznak nič netreba platiť

Výhodné cestovné ceny po železniciach:

Správa uh. král. štátnych železníc a železnice Košicko-Oderbergskej, súčasťovateľom sa na valnom shromaždení, spoločným certifikátom poskytuje výhodné cestovné ceny. Tento certifikát súčasťovateľov sa na valnom shromaždení oprávňuje k tomu, že po čiarach uh. král. štátnych železníc a pod týchže správou stojacich vicináliek, podobne aj po uhorskej čiare železnice košicko-oderbergskej z ktorejkoľvek stanice do Budapešte a zpiatky na rýchlikoch, osobných a miešaných vlakoch, vo vozňoch I. a II. triedy cestovať môžu s celými kartami nasledujúcej menšej triedy: vo vozňoch III. triedy ale cestovať môžu s kartami pol ceny II. triedy. Vo vzdialenostiach 1—20 kilometrov certifikát nemá platnosti. Výhodný certifikát má platnosť od 1. do 15. novembra.

Zo stránky južnej železnice uľavenie cestovnej ceny v tom pozostáva, že vo vozni III. triedy cestovať možno s celou kartou II. triedy a vo

Najnovšia podobizeň Pápeža Piusa X.

vozni II. triedy s celou kartou I. triedy. Tieto karty platné sú ku cestovaniu do Budapešte a zpiatky. Upotrebenie vozňov I. triedy vytvorené je z uľavenia cestovnej ceny. Certifikát južnej železnice len s kartou ku valnému shromáždeniu oprávňuje ku výšudanému uľaveniu cestovnej ceny a platný je od 5. do 15. novembra. Ostatne, smerodajné je upozornenie, nachodiace sa na certifikáte. Za každý certifikát platí sa 20 halierov.

Ku slávnostnej hostine prihlásiť sa treba najpozdej do 20. októbra 1913. Karta ku slávnostnej hostine stojí 5 korún a k dostaniu je u Katolíckeho Družstva.

Kancellária riaditeľstva valného shromáždenia nachodí sa v miestnosťach Krajinského Katolíckeho Družstva Budapešť, IV. okres, Františkánsky plac 7., III. schody, I. poschodie 8. (Országos Katolikus Szövetség, Budapešť IV., Ferenciek-tere 7., III. lépcső, I. em. 8.) Všetci čo na valnom shromáždení Katolíkov Uhorska súčasťní sa zamýšľajú, peniaze za karty ku shromáždeniu a za certifikáty ku cestovaniu s poštovou poukážkou zavčas nech pošlú na výšudanú adresu. Ponevác k objednaní kariet dostatočné miesto je na poštovej poukážke, pri prísnom držaní sa výšudaného upovedomenia písanie listov je zcela zbytočné. Na žiadosť v listoch sdelenú a s poštovou dobierkou karty ku shromáždeniu neposielame.

Umiestnenie, z vidiekoch došlých ku shromáždeniu, riaditeľstvo, ohľadom na hlavnomestské pomery, nemôže vziať na seba, lež o uľavenie ceny umiestnenia pre súčasťnovateľov shromáždenia, požiadalo správy hostincov.

Vo väčšom počte prihlásiť sa najvhodnej je cestou farností a katolíckych spolkov, kde spolu i podrobné vysvetlenie obsiahnuť možno.

Krajinské Katolícke Družstvo.

Bratia Katolíci! Čítajte a predplácajte len v čisto katolíckom duchu písané noviny. Takéto noviny sú «Kresťan». «Kresťan» už cez XX. dvadsať rokov bráni našu cirkev, zastáva našu svätú vieru a zmužile bojuje za všetky oprávnené záujmy Slovákov. Presvedčeny kresťan číta a predpláca len «Kresťana».

Akcia proti mungovským panám.

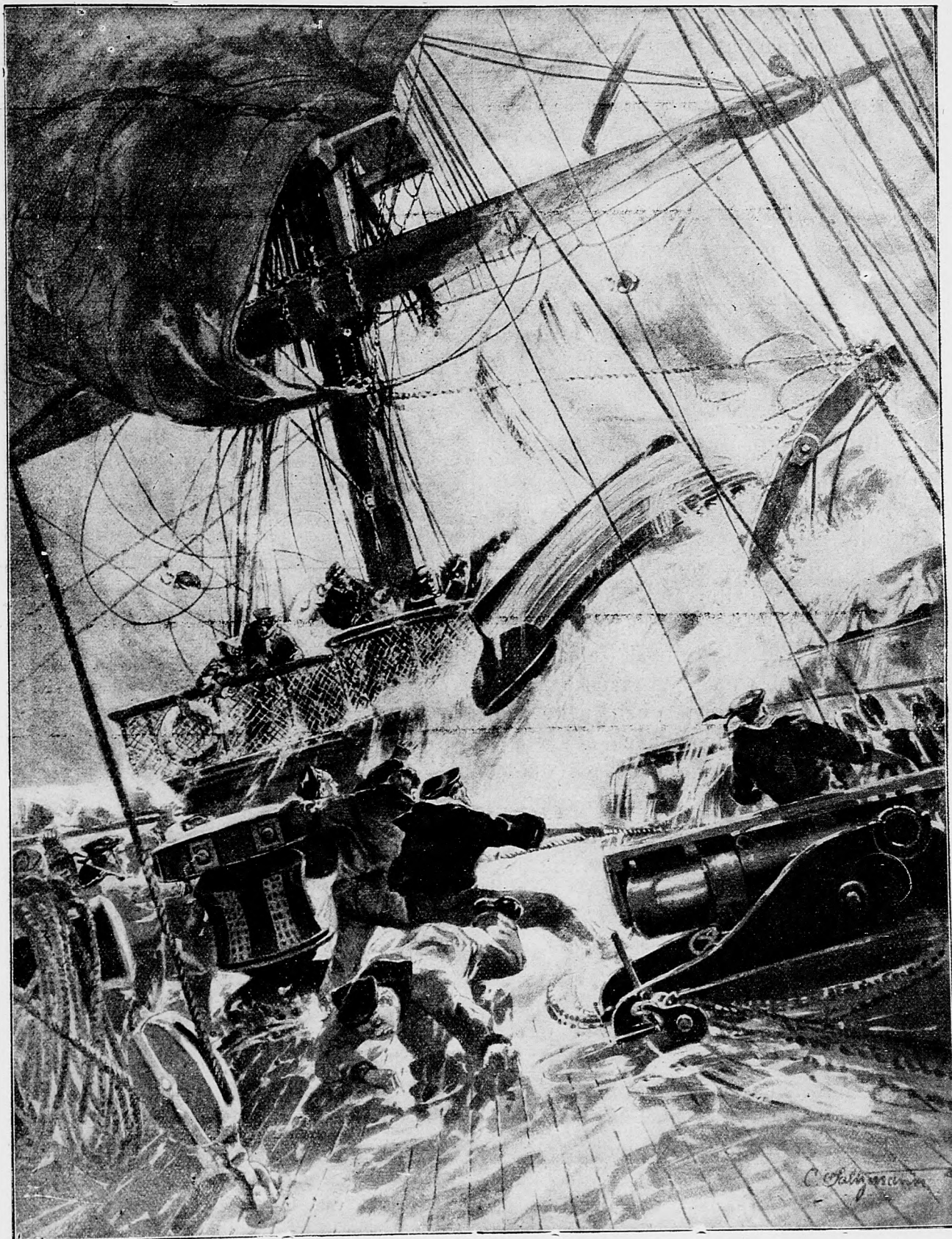
Oppozícia žiada svolanie krajinského snemu.

Oppozícia konečne odhodlala sa k tomu, že v záležitosti s každým dňom objavujúcich sa nových mungovských panám, žiadať bude presné svolanie krajinského snemu. Ku tejto akcii pripojili sa krajinskí vyslancovia všetkých opozičných stránok. Predsedníctvo mungovského snemu nemohlo vyhnúť tejto žiadosti a v porozumení s Tiszom krajinský snem na sobotu 25. októbra svolalo ku zasadnutiu. Ku tomuto zasadnutiu dostavia sa všetci krajinskí vyslancovia spojených stránok neodvislých, kresťanskej ľudovej strany a novej ústavnej strany Andrásyho. Oppozícia z tejto príležitosti otvorene, pred parlamentom, teda pred celým svetom pretriasať bude všetky posial odhalené panamy, aké beztrestne zpáchala mungovská vláda a do reči prídu všetky špinavé gšefty, aké prevádzali mungovskí poslanci. Zvedaví sme, proti nepodvrainým obžalobám opozície, ako sa bude brániť mungovská vláda a patriční mungovskí poslanci čo prednesú k ich ospravedlneniu, že prevádzali najhnusnejšie panamy, akým podobné nepredchádzajú v žiadnom parlamente Európy. Cieľom prekazení ďalších panám a utlačenia mungovskej korrupcie všetky zákonné prostriedky použije opozícia a v prvom rade kresťanská ľudová strana.

Drahé podobizne.

Lukács pred svetom zaokryť chcel jeho panamy, Tiszovi zas záležalo na tom, aby s jeho hroznými nezákonnosťami Európe predstavil sa ako Cromwell. K tomu potrebovali človeka, ktorý by o nich pochvalné články písal a ich podobizne v magnátskom kroji uverejnil vo francúzskych a anglických novinách. I našiel sa židák menom Leopold Lipscher, ktorý sa vzal na túto prácu. Za 70 a 60 tisíc korún o Lukácsovi a Tiszovi písal pochvalné články a uverejnil ich podobizne vo francúzskych a anglických novinách. Tak Lukács ako aj Tisza hrozne sa s tým pýšili, že verejná mienka Francúzska a Anglicka predstavovala ich ako svetochýrnych štátnikov. Žid Leopold Lipscher ale

Katastrófa lode «Volturno».

Na parolodi v najhroznejšej búrke vybuchla jedna komora. Oheň len skoro širil sa po celej lodi. Pomocným loďam pre strašný víchor nebolo možno priblížiť sa ku horiacej lodi, na ktorej zorelo 90 ľudí a 162 zahynulo vo vlnách. Na tejto lodi cestovali aj mnohí vystahovalci z Uhorska.

od terajšieho ministerpredníctva za jeho ustávanie žiadal ešte 12.000 korún. Tento obnos však zdráhal sa vyplatíť dať Tisza a Lákács tiež nechcel o tom vedieť. Lipscher v jeho rozpakoch obrátil sa na Armína Baráta, náčelníka tlačovej kancelárie ministerpredsedníckej. Žid Armin Barát ho surovo odpravil, načo Lipscher nielen že Baráta vybil v jeho úradnej izbe, lež šiel ešte aj do mungovského klubu, kde osobne ostro na otázku vzal i samého Tiszu, ktorý sa ho naľakal a pred ním utiekol. Lipscher na jeho požiadavku nedostal ešte ani haliera a strojí sa zapravotiť Lukácsa a Tiszu. Hľa takto vyzerajú mungovskí štátnici! Novinám cudzozemska platia tisíce, aby ich chválili a uverejňovali ich podobizne, kdežto doma ľud pred hladovou smrťou vandrovať musí do Ameriky.

14 millionová panama v Rakúsku.

Hrozné panamy nielen v Uhorsku sú na dennom poriadku, lež minulé dni už aj v Rakúsku odhalili panamu, pri ktorej jedná sa o maličkosť 14 millionov korún. V Rakúsku pred rokom židovi menom Altmann dali dovolenie ku založeniu cestovnej agentúry pod menom Canadian Pacific. Žid Altmann aj založil túto agentúru a keď najprv podplatil rakúske úradné medzítka a židovské noviny, použil ju ku hromadnému vyvážaniu vojopovinných do Canady. Na podplácanie novin a úradníkov vydal údajne 14 millionov a z územia Rakúskej a Uhorskej monarchie do Canady odviezol 500.000 vojopovinných mladíkov. Týchto nešťastných v Canade hneď assentujú a musia tam až do 30. roku ako vojaci slúžiť.

Srbsko a Monarchia.

Zdá sa, že Srbsko Monarchiu silou-mocou prinútiť chce ku vojne. Vzдор uzavretia pokoja a ustálenia hraníc, po druhej balkánskej vojne srbské čaty znovu vpadly do Albánie, zpálily nepočtetné obce a zavraždili do 30 tisíc ľudí. Proti ukrutnosťam Srbov, aké páchajú v Albánii dôrazne ohlásila sa Rakúska a Uhorská monarchia a žiada, aby Srbi bezodkladne vyprázdňovali Albániu. Srbská vláda však nevšíma si toto ohrožovanie a pokračuje v ukrutnosťach, preto aj Rakúsko-Uhorská monarchia ultimátum poslala Srbsku. Stojíme teda zas pred novou vojnou!

B E S E D N I C A .

PIESNE MOJE...

Piesne moje drobné,
violenky rmutné!
každý o vás vraví,
že zneujete smutne.

Ako jasná hviezda
na hladine plesa,
vo vás tak mi moje
blaho odbleskne sa.

Vraj sfa šumy vlniek
krištálneho zdroja,
ktoré zimy putá
okuvať sa stroja.

A sfa v drobnej rose
luny záblesk zbladlý,
vo vás mojej duše
bôl sa odzrkadlí.

Vraj sfa padajúcich
lístkov tiché stony
keď ich jaseň chladná
dolu k zemi roní...

Však že nezneujete
plesu toninami —
zato, piesne moje!
nemôžete samy:

A ver iba také
je to vaše znenie,
aké si vás tvorí
srdca naladenie:

Mojich citov plamy
meteormi sviefa —
vo vás tkveje vôňa
vädnuceho kviefa.

Ako vyvierate
z mojej duše žriedla,
tak si rozvíniete
bladé svoje kriedla.

Vo vás ozvenami
lkanie tiché stene,
ktorým plače vtáča
v srdci zatajane...

Nuž piesenky, piesne!
prečo smutne zniete?
Ach, vy za to ani
samy nemôžete.

N. Volloy.

Dva majstrovské výstrely.

Veselá príhoda z jágerského života.

V istej dedine na našom čarokrásnom Považí odbyvala sa veľká poľovka. Zo všetkých strán prichádzali strelci ku tejto zábave.

Zo susedného mesta prišli razom siedmi páni, všetci naplnení túžbou po koristi. Musíme však hneď vyzradiť, že úbohí zajaci sa týchto šedich panákov nemaly čo obávať, bo všetci boli ukrutní paceri a pušný prach, ktorý vystrielali, bol rozhodne viac hoden ako zverina, ktorú ukoristili. Ale boli driečni chlapáci, ktorým hneď jágerský odev znamenite pristával, taktiež aj novučičké nové jágerské klobúky, ktoré boli utešenými perami okrášlené. Tieto klobúky, kúpené u jedného a toho istého klobučníka, na vlas podobaly sa jeden druhému. Ich majitelia museli preto v deň poľovačky nejednu uštipačnú poznámku pretrpieť.

Na tejto poľovke udalo sa čosi pozoruhodného. Jedno kolo už bolo prekonané a strelci po započatie najbližšieho kola stáli shovárajúce sa jeden pri druhom.

V tom odraze vyskočí ešte jeden zajac, istotne mnoho zkušeny huncút, ktorý už neraz stál v ohni. Hej, ako sletely všetky flinty z pliec. Bum! Bum! hrmely výstrely jeden za druhým; najmenej rán padlo za úskokom, ale všetky vedľa neho. Zajac bol už najmenej na stopäťdesiat krokov ďaleko, keď odraza Kolba, hostinský z mesta najhroznejší pacer, ktorý každý revír neistým urobil, ešte raz zdvihol svoju flintu, bez toho, žeby bol cielil, výstrel zarachotil — a úbohý zajac spravil kotrmelec a ostal ležať.

— Sláva, sláva! — smiali sa všetci. — To bol majstrovský výstrel, takého viac nebude!

Jeho kamaráti zo závisťi posmešne domnievali sa, že úbohý zajac práve tade utekal, kam zaletely broky, ale mohli hovoriť čo chceli. Kolba urobil najvelkolepejší výstrel, ktorý padol. To sa vonkonecom nedalo odskriepiť.

A k tomu ešte zajac bol trafený do hlavy. Zajac vandroval z jednej ruky do druhej, všetci ho s obdivom obzerali. Bolo tomu skutočne tak: zajac niekoľko brokov dostal rovno do hlavy.

— Veď ja som to vopred vedel! — riekol nato Kolba slávnostným hlasom, ako keby to uňho bolo celkom pochopiteľné.

V ten deň s Kolbom nebolo možno viac vyprávať. Jeho kamaráti, z ktorých niekoľkí celé predpoludnie sa sháňali bez toho, že by čo len jedného zajaca boli ukoristili, nemali viac pokoja pre jeho posmech. Museli pri každej príležitosti počuť, že dnes mali patróny «krivo» nabité, aby si ich druhý raz radšej «rovno» nabili atď.

Keď Kolba popoludní náhodou ešte aj druhého zajaca «z ležiška» zastrelil, nebolo možno vydržať s ním. A keď spoločnosť po skončení poľovky sišla sa v kréme na priateľskú besedu a hovorilo sa o jágerských zkušenosťach, jeho nadutosť neznala už hraníc. Konečne ustavičné vystatovanie Kameničkovi, ktorý mal ukrutnú «smolu», zdalo sa byť prisprostým.

— Ešte nemáš práva zadravovať sa do iných jágrov — poznamenal nazlostený. — Veď ty sám si najväčším pacerom v celom okrese a dnes len náhodou si mal raz šťastie.

— Ohó! Z teba nehovori iné ako závisť!

— Čo? Ty chceš ešte luháť? Urobme próbu! Netrafiš ani raz môj klobúk, keď ti ho hodím do výšky, riekol Kameniček opovrhlivým prízvukom.

— Ale choď v čerty! Na capart ti ho dostriem!

— A ja ešte raz hovorím, že môj klobúk netrafiš!

— Neni ti ľúto tvojho nového klobúka? — upozornil Kamenička jeden kamarát, no upozornený sa len podozrive usmial.

— Ja viem vopred, že ho netrafi. O čo sa stavíme? — obrátil sa ku Kolbovi.

— O päť litrov vína! — kričal tento. — Môžeme ho potom hneď vypiť!

— Dobre! — odvetil Kameniček.

Podali si ruku, stávka bola uzavretá, že totižto Kolba netrafi klobúk Kameničekov, keď ho tento vyhodí do potria.

Kolba pochytil svoju flintu, Kameniček strhol z klina klobúk a obidvaja sprevádzaní celou spoločnosťou ponáhľali sa na lúku za krémou, kde stávka mala byť rozbodnutá.

Kolba si zastal na flintu, Kameniček stál trochu opodiaľ potuteľne sa usmievajúc a máchal klobúkom.

— Pozor! Raz... dva... tri! — A hodil klobúk hneď vedľa seba na zem.

Čo je to za kúsok?! — kričal Kolba. — Veď takto neviem streliť, bo ináč trafím teba!

— Všetko jedno! Stávku si prehral, klobúk si netrafil, čo ja dbám, pre jakú príčinu — riekol Kameniček.

— To je šudierstvo! — hromžil šťastlivý strelec. Na to ja nepristanem.

Ostatní strelci sa zamiešali, Kameniček naoko za chvíľu váhal, potom sa ale poddal.

— Teda dobre... ja hodím klobúk ešte raz vysoko do povetria a Kolba ho musí trafiť. Ale vopred hovorím, že môj klobúk netrafi!

— Chytro — skrikol Kolba netrpezlivo.

Klobúk vyletel hore.

Bumm! — a roztrhaný početnými brokmi v nasledovnom okamžení spadol klobúk na zem. Celý náboj vletel doňho.

Majstrovský výstrel Kolbu prijatý bol so všeobecnou pochvalou.

— Klobúk môžeš hneď i na zemi nechať — riekol šťastlivý strelec škodoradostne ku Kameničkovi. — Bo viac si ho už aj tak nemôžeš dať na hlavu.

— To máš osoh! — smiali sa ostatní. — Klobúk je preč a ešte musíš zaplatiť aj päť litrov vína, bo si prehral stávku.

— Ja? Ja že som prehral stávku? — odpovedal s pokojným úsmevom Kameniček. — Ani myslieť! Kolba prehral stávku.

— Nehovor hlúposti! — osopil sa naňho Kolba. Ja som klobúk trafil.

— To sa vie, ale ja som predpovedal, že môj klobúk netrafiš...

— No a?

— To neni môj klobúk, je to tvoj vlastný, milý Kolba... Ano, áno... pozri sa len, ja som tvoj klobúk vzal z klina — tvrdil Kameniček posmešným hlasom.

No to už nebol viac smiech, nie, to bol rehot, formálne revanie Indiánov, ktoré sa ozývalo.

— Ha-ha-ha! ten Kolba... svoj vlastný klobúk, hi-hi-hi, svoj vlastný postriekal! Nech žije, Kolba, to bol dnes tvoj najpodarenejší výstrel! — takto sa posmievali ubohému strelcovi.

A Kolba? No, tvár, akú pri tomto objavení urobil, neideme opisovať. Vyzerala ona veľmi sprostó. Za chvíľu stál s otvorenými ústami a s vyvalenými očami, potom divým útekem hnal sa späť do krémy, veselá

jágerská spoločnosť za ním. Ponevác mu nedali pokoja, zaplatil konečne päť litrov vína, aby ale aj on pil so spoločnosťou, na to sa nijako nedal nahovorif. Naskutku pobral svoje veci, vypožičal si od krčmára klobuk a nazlostený šiel preč.

No úfame, že sa odteraz vylicil zo svojej namyslenosti. A jestli áno, jeho klobúk nevyšiel marne na vnivoč.

Ale že si klobúk, podobný klobúkom svojich kamarátov, v svojom živote nikdy nekúpi, na to sa môžeme aj otravy napif...

CHYRNIK.

Z arcibiskupstva ostrihomského. Najdôstojnejší pán knieža-primas, arcibiskup ostrihomský, skutočný vnútorný tajný radca dr. Ján *Csernoch* v XIV. obežnom liste cirkevnom medzi mnohým iným, na vedomie dáva duchovenstvu ostrihomského arcibiskupstva, že Spolok sv. Adalberta (Vojtecha) v Trnave, s odobrením cirkevnej najvyššej vrchnosti, prvú čiastku svätého Pisma, Evanjelia totiž a Skutky apoštolské vydal v slovenskej reči. Najdôstojnejší pán knieža-primas keď aj rozširovania najhodnejšie dielo toto velebnému duchovenstvu najvreliej odporúča, spolu milostive dovoľuje, že pre jednotlivé kostoly dľa potreby aj z kostolnej kassy zadovážené byť môže.

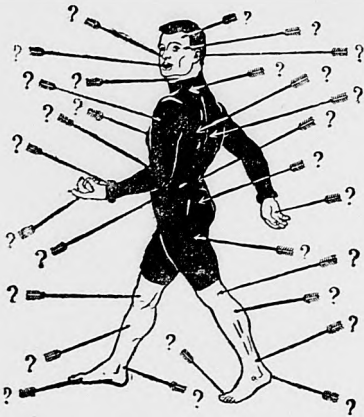
Chýry z biskupstva košického. Osvietený pán biskup dr. August Fischer-Colbrie 8. októbra akožto v prvú strediu mesiaca v biskupskej rezidencii prednášku držal pre panie katolíckeho patronážu, z ktorej príležitosti ustálený bol program ďalších sociálnych prác tohoto spolku a prítomné panie vyzvané boli k úcte Panny Marie v mesiaci októbri. V kostole kláštora Dominikánov osvietený pán biskup 12. októbra 37. žiakov hlavnej reálky a obchodnej školy slávnostne prijal do kongregácie Marianskej a Medarda Szabadka profesora praemonštratenkého gymnázia 16. októbra vysvätil za knaza. — Dr. Melchior Takács praelat praemonštratenkých kňezov 12. októbra pri ranajšej sv omši viacerých žiakov praemonštratenkého gymnázia v sprievode peknej reči na gymnaziálnu mládež, prijal do Marianskej Kongregácie a 16. októbra predsedal shromáždeniu kultúrneho spolku abaujskej stolice. Karol Szentiványi reálny praepošt rátótsky 10. októbra prednáška držal v kongregácii pánov a 12. októbra viacerých údov katolíckej kraľovskej praeparandie slávnostne prijal do kongregácie Marianskej. Košická vojenská posádka 18. októbra slávnostne odbavovala 100 ročnú pamiatku pri Lipsku dosiahleho víťazstva nad Francúzmi. Slávnostnú sv. omšu za prítomnosti celého dôstojníckeho sboru slúžil vojenský superior Ondrej Vágás. — Na domoveň sv. Jozefa darovali: Géza Kemény a Eugen Gombos rozličné látky a barónka Hübl 5 korún. — *Magyariszép*: Barnabas Toszt biskupský notár v sprievode peknej reči minule utvoril tu Marianskú Kongregáciu pre dievčence.

Chýry zo Sáriša. *Prešov*: Stoličný výbor sárišskej stolice 13. októbra vydržiaval jasenné zasadnutie, z ktorej príležitosti veľazaslúženému podžupanovi Jozefovi Tahy slávnostne odovzdané bolo vyznačenie železnej koruny III. triedy, z ktorej príležitosti aj vyznačeného podžupana početní priatelia jeho počtili slávnostnou hostinou. Tunajší spolok katolíckych tovaryšov 19. októbra vydržiaval peknú zábavu vinobrania. — Vo všetkých kostoloch územia sárišskej stolice ku podpore katolíckej tlače 19. októbra vydržiavaná bola takrežená tlačová nedela. — Ak veľmi potrebujú vojakov pre zvýšenie počtu rekrútov ročite o 35 tisíc, vídať i z toho, že pri podassentírke minule tu vydržiavanej zo 40 chlapov 30 odobrali za vojakov. — *Nagysáros*: Jána Krohmáiy tunajšieho gazdu mládenci 21-ročný Jozef Novický a 19-ročný Viktor Dudáš vyvábili z krčmy a na ceste Dudáš zavraždil ho sekerou. — *Tapolyhanusfalva*: Adalbert Csekanyák tunajší všestranne ctený notár 9. októbra zomrel v 53. roku života. *Szentkereszt*: Na tunajšiu uprázdnenú stanicu organistu-učiteľa osvietený pán biskup vymenoval Juliusa Makoviczkyho. — *Sárosbuják*: Minulý týždeň vypukol tu požiar, z ktorej príležitosti zhorely: dom a pobočné stavania gazdu Georga Gumann. — *Bajor*: Ondrej Murin tunajší gazda 10. októbra podpálil si chyžu. Vyšetrovanie je zavedené

Chýry zo Spiša. Bulharský kráľ Ferdinand 8. okt. prišiel do svojho spišského poľovníckeho revíra. Z vlaku sišiel v Hrabušiciach a potom na automobile nášho osvieteného pána biskupa odviezol sa do lesov biskupských, do takzvaného Püspökházu. — Hornovidiiecka pomocná expozitúra cez zimu v desiatich obciach našej stolice sriadi po desať prednášiek. — Rim.-kat. učiteľský spolok levočského okolia 9. októbra vydržiaval svoje tohoročné shromáždenie na Šivejbrade pri Kapituli. Súčasťníci sa i dvaja kanonici: dr. Fridrich Rolny diecesanský hlavný školdozorca a dr. Martin Pirhalla čestný úd spolku. Medzi iným uzavreli shromáždení učiteľia, že zavedú pohyb v záujme povýšenia mzdy organistov. Svetským predsedom spolku stal sa Maximilian Ebergényi učiteľ-správca novovesskej rim. kat. školy. — V Levoči panuje veľké rozčulenie, že kupci uzavreli: obchody otvorif ráno až o ôsmej. Toby bola veľká krivda zvlášte pre robotnícky ľud, ktorý včas ráno musí ísť do práce. Levočský zámočnícky pomocník Ján Szusza zpáchal samovraždu. — Levočský jásenský krajinský jarmok pre židovské sviatky preložený je na 31. októbra. Predsa sú len veľkí páni tí naši židia! — V Kézmarku už stavajú pekné, moderné a veľkolepé budovisko pre okresný súd. Na parádu najdu sa vždy peniaze, na spomoženie hladujúceho ľudu ich ale niet! — V Podhradí 11. októbra Štefanová Klapácsová skočila do studne a utopila sa. Bez živej viery je veru fažko snášaf trpkosti života! — Jarembínski pohorelei dostali štátnej podpory 1500 korún. V Podhradí 11. októbra zase bol oheň, toho roku už tretí raz. Zhorel kúpeľ Novotnyho. — Nemešanský okresný notár 3. októbra pekným spôsobom slávil 40-

Ohlasy.

Hádanka života.

Prečo ? Kde ?
trpíme boľastí je chyba

Odpoveď na tieto otázky je pre mnoho ľudí hádankou života. A predsa je rozlúštenie snadné.

Naše telo stále ohrožujú nemoce. Keby sme nemoce necítili, nebránili by sme sa proti nim a ony zničily by naše telo úplne.

Ale vyššia moc to múdre zariadila, že tam, kde je nemoc, cítime boľastí. Tieto boľastí nútia nás premáhať zlé a zdravie si ratovať.

Boľasť nás teda upozorňuje, ukazuje zreteľne na miesto, kde je nemoc. A môžeme sa ľahko brániť, keď potierame miesta Fellerovým «Elsa-Fluidom».

Lámku, reumu, hoci aj v zastaralých pádoch, úsad, boľastí hlavy a hrdla, pichanie v ušiach, zuboch, boľenie nervozitu, pichanie v tele, trhanie v údoch, influenzu, boľenie v chrbte a v krížoch, ochrnutie, slabosť, migrénu, boľavé oči, vredy, poranenia, nespavosť a mnoho iných chorôb hojí znamenite Fellerov «Elsa-Fluid». Aj pri kašle, chrýpke, nátehe, boľastí v prsách a hrdle dokázal sa «Elsa-Fluid» znamenite. — 12 malých flaštičiek, 6 dvojitých alebo 2 špeciálne flašky stoja franko K 5.— 24 malých, 12 dvojitých alebo 4 špeciálne flašky stoja franko K 8.60.

Chceme Vám povedať, že tisíce ľudí, ktorí trpia na žalúdočnú krč, slabý apetít, pálenie záhy, tlak v žalúdku, grganie, zdutosť, tvrdú stolicu a zlatú žilu, iste zkusili pri tých nemociach dobré účinky precisťujúceho Rheubarbarového «Elsa-pilulu» z ktorých 6 škatuliek stojí franko K 4.—

Ale chráňte sa napodobenín! Kto chce «Elsa-Fluid» a «Elsa-pilulky» dostať, nech píše jedine na adresu:

E. V. Feller apatekár

v Stubici, Kostolna-ulica č. 18. (Záhrebská stolica.)

Vinu

toho, že sa dieťa alebo trpiaci bez pomoci hynúť nechá, nechce zaiste nikto na svoje svedomie vziať. Slabým deťom donáša Fellerov pravý štukový pečenkový tuk rýchle zotavenie, zosilnenie, pribúdanie na váhe a odporu schopnosť proti chorobám. Chudokrevné, skrofulosné a na žlazu trpiace deti a dospelí ho veľmi radi užívajú, pretože je úplne bez zápachu a bez chuti. Kojacím matkám poskytuje mlieko a nové telesné sily. Čistému, opravdu pravému tuku najjemnejšej jakosti, ako je tento, by sa mala dľa výpovedi mnohých lekárov, len predsa prednosť dať pred všetkými smiešaninami a emulsiami. Tento obsahuje na každý pád viac účinkujúcich častok. 2 sklenice za K 5.— franko zasiela lekárnik E. V. Feller, Stubica Kostolná-ul. č. 18. (Záhrebská stolica.)

ročné jubileum svojho úradovania. S rychtármi a s výborníkmi z Nemešan, z Harhova, z Domaňoviec, z Kolčova, z Dolan a z Roškoviec ráno šiel do kostola na sv. omšu poďakovať sa Pánu Bohu. Potom pozdravil ho s peknými slovami nemešanský rychtár Ján Gaduš a oddal mu strieborné tobolky na cigare a cigaretle ako dar horespomenutých okresných obcí. Podžupan telegrafične pozdravil jubilanta. — Tomášovský kresťanský potravný spolok v bežnom obchodnom roku mal čistého osôhu 286 korún. V súvahe napadlo nám, že spolok má u dlžníkov až 3760 korún. Pre spolok môže to byť veľmi nebezpečné ba osudné!

Z biskupstva spišského. Osvietený pán biskup, skut. vnút. tajný radca dr. Alexander Páravy, v svojom ostatnom obežníku povzbudzuje svoje kňazstvo, aby prednáškami a príležitostným poučovaním vyzývali veriacich k milodarom na ciele protilievového ľudového liečivého ústavu. Sanatorium to založiť majú na okolí Budapešte tým cieľom, aby sa v ňom odborne liečili zdarma tí chudobní nešťastní, ktorí stali sa otrokmi jedovatého alkoholu, diabolského korhelstva a chceli by sa polepšiť.

Pred hladom a biedou do Ameriky. Z máramarošskej, ugočskej, satmárskej a siládskej stolice húfne utieka ľud do Ameriky, bo v týchto stolicách ľud tejto zimy obáva sa hladu. O tých biednych ľudí nedbá ale tisícjutrás Tisza so svojou zakúpenou mungovskou čriedou!

Pamiatka bitky pri Lipsku. Vo štvrtok 16, okt. ako sme minule sdělili, vo Viedni za skvelej vojenskej pompy a za účasti celého obyvateľstva mesta svätili 100 výročitý deň bitky národov pri Lipsku. Na ringu pred sochou kniežata Schwarzenberga bola postavená veľká tribuna pre členov dvora, pre vojenských a občianskych hodnostárov a za sochou bola tribuna pre dôstojníkov. Na Ringu stály čaty viedeňskej posádky. Okolo námestia boly umiestnené rozličné batterie. O 10. hodine prišiel dedič trónu Franc Ferdinand s 11 arcikniežatmi a so sasko-koburgskými kniežatmi Filipom a Leopoldom. Onedlho nato jeho veličenstvo na otvorenom hyntove doviezol sa na slávnosť a vtedy Schubertov spolok za sprievodu vojenského hudobného sboru zaspieval pieseň «Modlitba pred bitkou», po ktorej jeho veličenstvo kráľ s členami kráľovskej rodiny išiel k soche a položil na ňu veľký vavrínový venec. Na stužke z bieleho atlasu je tento nápis: «Kniežatu Karolovi Schwarzenbergovi, slávnemu vojenskému vodcovi — Franc Jozef I.» Hudobný sbor zahral ľudovú hymnu, všetky zástavy sklonili, čaty vzdaly úctu a batterie dvadsaťkrát vystrelili. Jeho veličenstvu potom šiel ku rodinám Schwarzenberg a Radetzky a oslovil každého, člena oboch rodín. Jeho veličenstvo po prehliadnutí čiat za oduševnených ovácií obecenstva zaviezol sa do Hofburgu. Skvelá slávnosť skončila sa v Schönbrunne, kde jeho veličenstvo prijal deputácie sboru generálov, všetkých štátnych hodnostárov, a mnoho dôstojníkov vojenských škôl. Dedič trónu arciknieža Franc Ferdi-

nand večer odcestoval do Beneschau, odkiaľ cez Prahu s veľkým sprievodom odcestoval do Lipska.

Po strašnom nešťastí na mori. Z New-Yorku oznamujú, že kapitán zhorenej lode «Volturno» z parolode «Kronland» telegrafoval svojej spoločnosti, že oheň na lodi rano o pol 7. hodine spozorovali v I. miestnosti, z ktorej plamene vyšlahy a prvá paluba so fažnom sa zapálila. Prvou obeťou ohňa bola stráž lode. Potom nasledovali výbuchy, ktoré zničily salon a nemocnicu lode. Kapitán rozkázal, aby spustili ochranné člky. Loď sa vtedy už veľmi klátila. Tri člky sa do-drúzgaly, štvrtý, v ktorom boli cestovatelia medzipalubia šťastne sa mohol pohnúť. Piaty čln sa prevrhol, ale pozdejšie sa zas nazpät prevrátil a niekoľkým šikovným ľuďom sa podarilo dostať naň a zachrániť sa. Poneváž parolod «Carmania» bola už na ceste, preto z horiacej lode viac ochranných člkov nespustili. Cestovatelia dostali ochranné pásy a uspokojili sa. Onedlho zhorel sklad uhlia a o polhodiny neskoršie sklad na rezervné loďnicke náčinie. Pumpy pre nedostatok pary nebolo možno použiť. Kapitán lode posledný opustil horiacu loď. — Druhý dôstojník zhorenej lode, ktorého zachránila parolod «Grosser Kurfürst», rozpovedal, že prvý výbuch zabil asi 90 cestovateľov medzipalubia. Dôstojník hovorí, že mnohí cestovatelia v úplnom smysle slova zhoreli. Na tejto nešťastnej lodi bohužiaľ nachodilo sa aj vyše sto vystaľovalcov z Uhorska.

Z Liptova.

Pochválen Pán Ježiš Kristus! Cténý pán Redaktor Prosím o láskavé uverejnenie mojho dopisu v našom «Krestane».

Na jasennom shromaždení stoličného výboru lip-tovského 8. októbra pán vicišpán bol slúbil, že štátút o pobočných dôchodkoch obecných a okresných no-tárov teraz do života uvádzaný, obyvateľstvu stolice liptovskej sdelí i v slovenskej reči, aby tak i po de-dinách mohli vedieť, čo notárovi patrí a prislúcha. Tak je a tak to má byť. Nech dedičania vedia, koľko si môže od nich notár pýtať. Vezmime si len, keď notár po smrti daktorého občana hore berie inventár. V jed-nej dedine vezme 5 korún, v druhej za tiež tolko pí-saných slov 10 korún, v tretej už za tak istú robotu 20 korún. Kde je tu spravodlivosť? No a pri tom ten prvý-najlacnejší to vybaví hneď, ten druhý prostredný o 2 mesiace, ten tretí ale — za 20 korún — len o 2—3 roky. Popis pozostalosti leží uňho a nepoše ho na okresný súd. Obyvateľstvo šemre nad takými ne-poriadky. To sú opravdiví z Tiszovej gárdy. Nech Boh živí nášho pána vicišpána, že pospiecha na pomoc toho ľudu, z ktorého je aj on. Takou cestou si pán vicišpán získa lásku ľudu liptovského, ktorý je na sla-bom kláte pod ostrou sekerou sekatur.

Bola tam reč i o tom, že keď sa potravne spolky, konsumy uchádzajú o licenciu, práve administratívne medzitka ich v tom nepodporujú, ba ešte aj prekážajú. No práve naopak by to malo byť. Maly by sa tešit

Váčkové hodinky?

Aby opravde vždy dobré byly, jednostajne nezapričinovaly neprijemnosti a upotrebova-nie ich pôsobilo

stálu radost',

jedine to sa môže odporúčať, že kto také chce si zadovážiť, nech sa obráti k pravému prameňu, teda k pôvodnej švajciarskej dielni. Aby každý, bez colných útrat, pri fabričných cenách kúpil si mohol pôvodné švajciarske hodinky, švajciarska dielňa hodin, veľký fab-ričný odpredajný obchod udržiava v Laibachu, zkadiaľ, počnúc už od 4 korún 10 hal., roz-posielajú hodinky. Pri objednaní ale pozor treba dávať na túto adresu:

H. SUTTNER, LAIBACH 705.

Táto firma má nieľe úradne zaznačenú vlastnú dielňu na hodinky vo Švajciarsku (s ochrannou známku «Ikou»), lež poverená je i s hlavným zastupiteľstvom «Zenith» dielne na hodiny.

Zdarma a franko každý čitateľ obrzťat môže hlavný cenník, ktorý obsahuje veľký výber zlatého a striebor-ného tovaru. O tento cenník jednoducho na dopisničke treba sa obrátiť na vysüdanú firmu Suttner.

Hodinky

410. č. Patent. Roskopfnikkel hod. so strojom 36 h. K 4.10
1. č. Nikkel cyl.-rem. K 5.—
719. č. Strieb. cyl.-rem. K 7.80
723. č. Pôvodné švajc. strieb. hod. s ideáln. čiseln. K 11.70

Retiazky

865. č. Nikkel hodinkové re-tiazky s ovesníkom K 1.—
865. č. Strieb. hodin. re-tiazka 30 gr. fažká K 4.40
878. č. Dublé-zlatá hod. re-tiazka s ovesníkom K 7.70

Retiazok pre delníkov obrov-ský výber v obr. hl. cenníku.

Prstienky

1064. č. Prstienky pre muž-ských zlato-striebor. K 2.70
1068. č. Prstene ženské K 2.40
1056. č. Prst. snub. str. K 0.90
z nového zlata ... K 2.80
14 kar. opravd. zlata K 7.80

Záušnice

1. č. Dublé-kreol ... K 1.50
K 1.80, z opravd. zlata K 3.80
1135. č. Zápinka a záušnice strieborné pozlátané s pek-nými kameňami, celé náči-nie ... K 4.70

Obrovský výber v obrázko-vom hlavnom cenníku.

803. č. Nikklové alebo oceľové cylind.-rem. ho-dinky pre ženské, s trváčim strojom K 7.90
804. č. Strieborné cylind.-rem. hodinky pre žen-ské, s pevnými večkami, dobrý stroj so 6 rubintami ... K 9.50
1372. č. Hodiny s kukučkou vo veľmi pekne vy-hotovenej truhlici, retiazky k natiahnutiu s kukučkou a s bijúcim strojom K 12.50, na to závdavok ... K 2.—
1360. č. Hodiny na stenu, retiazky k natiahnutiu s 2 pondusami K 4.80, na to závdavok K 2.—
1203. č. Budiček v nikklovom zátvore, s kotvy-strojom, najlepšej jakosti ... K 3.50
Tenistý budiček 29 cm. vysoký, s naj-dokonálejším strojom zvlášte k odpo-rúčaniu ... K 4.60

Rozposielanie s poštovou dobierkou alebo pri vopred-nom odoslaní peňazí. Nezodpovedný tovar sa zamení alebo vráti sa peniaze.

Pozor na adresu: H. SUTTNER, Laibach 705 č.

tomu, že potravné spolky, konsumy, ešte i ten prostriedok chcejú použiť na obmedzenie šíriaceho sa korhešťa, pijatiky, bitiek, nepokojov, krvepreliatia. Áno, všetkým potravným spolkom, konzumom treba dať licenciú a to rýchlo, kým je nie neskoro. Ľud vandrje do Ameriky, bo má dlžoby. Moc sa pije po tých krémách. Krémár bohatne a gazda upáda. Icík cigaru fajčí a gazda žuje bagó. Krémárík je pán a gazda žobrák s dlžobou. Tamten s ostrohami a gazda bosý chodi tak v lete ako i v zime. Nemá obuve, nemá ju začo kúpiť, čo mal, zaniadol pánovi do krčmy. Ten sa honosí a gazda je bosý a holý.

Tiszovej vláde odhlasovali dôveru. To išlo ako po masine. Liptov nesmie zaostať, bo by od Tiszu dostal stróf. Ej Liptov, Liptov, jak si ty zaostalý!

Lutuje vás a lepšie časy vám žiada

Váš syn.

Mohos (Poruba)

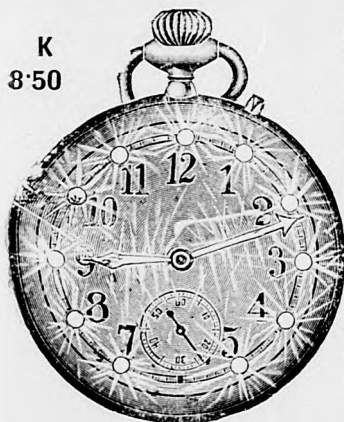
Pochválen Pán Ježiš Kristus! Vysokoctený pán Redaktor! Prosím o uverejnenie tohoto dopisu v našom milom «Kreštane».

So smutným a hlboko zroneným srdcom berem pero do ruky, bo nemilosrdná smrť mojho vremlilovaného a drahého otca 2. októbra povolala z tohoto sveta. Ačpráve moj hlboký žiaľ, ktorý nad touto veľkou ztrátou cítim, nemožno mi náležite opísať, predsa i úprimnému potešeniu výrazu musím dať nad tým, že občania, ktorí pod B. lazanskú faru patria a medzi nimi i pán rychtár Georg Cserveny s predstavenstvom v tak veľkom počte dostavili sa ku pohrabu mojho vremlilovaného otca a že jeho bývali žiaci pod vedením pána Antona Cserveny počtili ho krásnym vencom s nápisom: «Obec B. Lazany svojmu milovanému učiteľovi.» Za tento znak povďačnosti, nech prijmu najvrednejšie vďaky zo stránky rodiny milovaného zomrelého. Z tejto príležitosti uctive prosím aj pánov duchovných, ktorí mojho milovaného otca odprevadili, aby prijali naše vrelé vďaky, ktoré s týmto v mene

zarmútenej rodiny vyslovujem, zvlášte prevelebným pánom farárom Ignácovi Lukács a Jánovi Murgass, ako aj prítomným tam pánom kaplánom a spolu i všetkým pánom mešťanom prievidzským, ktorí mojho milovaného otca odprevádzali k poslednému jeho odpočinku. Za tento pekný skutok udeľ im Bože hojného požehnanja. Rudolf Horváth r. k. učiteľ s manželkou, vdova Žofia rod. Budatinsky a dcéra Štefania.

Pevná vôľa nás privádza k cieľu. Však len zdraví ľudia majú pevnú vôľu, tedy nie tí, ktorí sú nespavosťou, nervosnosťou, lámkou a inými neduhmi oslabení. Radíme našim čitateľom tieto neduhy odstrániť a odporúčame k tomuto cieľu Fellerov svetochýrny Elsafluid. Tento utišuje a mierni bolesti, osvežuje, pomáha predísť kašlu, zachrípnutiu, influence a boľeniu hrdla, ďalej poskytuje dobrý spánok, soslilňuje nervy, svaly a žlázy a je opravdivou podporou zdravia a sily. Má sa ale len pravý Fellerov Elsafluid kupovať a majú sa odmietat napodobeniny, ktoré z nepoctivých pohnutí prichodia do obehu, tak aj rozličné pálenky, tekutiny atď., jaké kramári a kupci predávajú, lebo sa nikdy nevie, za jaké sa maju považovať. Objednajte Fellerov Elsafluid len direktne u lekárnik E. V. Feller v Stubici Kostolná-ul. č. 18. (Záhrebská stolica) 12 malých alebo 6 dvojítých alebo 2 špeciálné sklenice za K 5.— franko.

Cez celý život verným, spoľahlivým sprievodcom môžu nám byť jedny jediné hodinky. Pri ich kúpe ale musíme zvlášte na to hľadať, aby sme dostali opravde dobre robené hodiny. Čo nám to osoží, keď pri kupovaní hodínok «usporíme» jednu-dve koruny, potom ale dostaneme takú cibulu ako hodinky, ktoré zle idú, len skoro sú zhubené a v krátkom čase ich musíme zahodiť. Radšej o niekoľko korún viac zaplaťme za dobré švajciarske hodiny, ktoré ako vôbec známo, sú tie najlepšie hodiny. Svetochýrny vývozný dom H. Suttner, vielnach 705 číslo, má hlavné zastupiteľstvo «Zenith»-blastn na hodinky, vo Svajciarsku má tiež aj svoju Laiadú protokolovanú dielňu, na ktorej fabričný odznak «Ito» dosiahol už svetového chýru, na tento dom treba sa obrátiť pri kupovaní hodín. Bohato illustrovaný, skvostný hlavný cenník hodín, zlatého a strieborného tovaru na žiadosť posielajú sa zdarma a franko.

K
8-50

NOVOTA!

No. 99³/₄ R. Niklové hodinky remontoar esystem Roskopf, patent, presne regulov., s Radium osvetlením číselníka, ktorý v stálo osvetlení udáva číslu času. Kus za K 8-50. Číslo 100³/₄ R. Radium vačkové hodinky v zátvore z nikla alebo z ocele K 24,50 Za dobrotu hodiniek triročná záruka na písmo. Zasiela s poštovou dobierkou alebo pri voprednom doposlaní obnosu

Prva Hodinová Dieľňa
HANNS KONRAD,
cis. a kráľ. zásielca
Brüx, č. 5189 (Čechy).

Vký cenník so 4000 vyobrazeniami na žiadosť každému zdarma a franko.

Oznamy prijíma

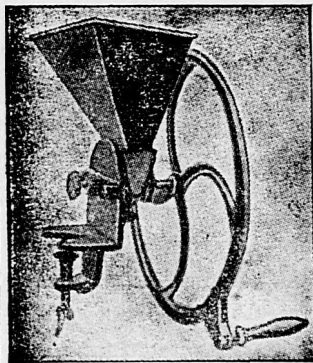
administracia

„Kreštan“

BUDAPEST

Szentkirályi-utca 28.

Netreba viac ísť do mlyna!

Bo každý hospodár, ktorý si kúpi tento stroj, vtedy a toľko môže mlieť, koľko potrebuje, vyhne tomu, že by toto melivo bolo horké a mlynárovi tiež nič nemusí platiť, následkom čoho kúpený stroj vyplatí sa sám od seba. Na tomto stroji možno mlieť krúpy akejkoľvek fajnosti, bo sa dia ľúbosti regulovať môže. — Cez jednu hodinu možno naňom somleť 50—80 kgr. kukurice. — Smestia sa doň na raz 4 litre kukurice. Stroj i s kol som váži 14 kgr. V hospodárstvech je neoceniteľný. Okrem kukurice možno na ňom mlieť aj jačmeň, raž a žito. Objednať ho možno aj so zaobalením za 20.— K. Pri

objednaní 10.— Ktrebaposláť. Objednávania vopred prima.

HANNS KONRAD

veľkého obdodného domu osada

12

Budapest, 280. Rákóczi-ut 8. N. K. na I. poschedi.

Cenník s 5000 vyobrazením na žiadosť posielajú sa zdarma.

! Pri objednávkach na naše ohlasy,
prosíme odvolávať sa vždy na
! náš časopis.

Či možno vyliečiť nemoce plúc?

S touto veľavážnou otázkou zaoberajú sa všetci, čo trpia na asthmu, pľuzgierovú nemoc pľúciek a hrtana suchoty, katarh končiarov plúc, zastaralý kašeľ, zašľajmovanie, dávné zachrypnutie a proti týmto chorobám posiaľ nenašli žiadneho lieku. Každý na tieto choroby trpiaci dostane od nás celkom zdarma a franko, vyobrazeniami opatrenú knihu ktorú napísal Dr. med. G. Guttman hlavný lekár Finsen liečivného ústavu a táto kniha pojednáva otázku: „Či možno vyliečiť nemoce plúc? Okrem toho pošleme aj vzorku nášho svetočýrneho, liečivého tea. Tisíce, čo ho upotrebili, spomínajú ho s najväčšou pochvalou. Praktiční lekári toto té ako zvláštne dietetikum chvália a upotrebujú proti pľuzgierovej nemoci pľúciek (suchoty) asthma, bronchite a katarrhu hrtana. Toto té není tajný liek, lež zostavané je z Lieber-zelín, ktoré cisarským nariadením prepustené sú obchodu. Cena jeho je tak nízka, že i chudobní zaopatrit si ho môžu. Aby sme ale každému chorému zavdali príležitosť, aby toto té bez všetkého rizika vypošovať mohol a presvedčil sa o jakosti jeho choroby, odhodlati sme sa každému chorému poslať knižku: Či možno vyliečiť nemoce plúc?“ spolu ale aj na prábu vzorku nášho tea, a síce celkom zdarma a franko. Prosíme len dopisničku poslať so zreteľnou adressou nasledujúcej firmy: **Puhlmann & Co. Berlin, 455. Muggelstrasse 25.**

Jágerská voda (žalúdkove kvapky).
 Shotovujú v lekárni milosrdných bratov v Jágrí (Eger).
 Tento výtečný liek už viac ako od 100 rokov po všetkých stranách Uhorska a zahraničia so zvláštnym úspechom upotrebujú pri vnútorných neduhoch, aké sú: nechut k jedeniu, krče v žalúdku, závrat, kolika, mdloba, zimnica a krče zapríčinené vetraním atd. — Zovnútorne ale proti rheume, pakostnici, hlavybolu a bolesti na akékoľvek časti tela s úspechom potrebujú sa ku potieraniu. Ponevác „Jágerská voda“ následkom mimoriadnej zvláštnosti jej veľmi je rozšírená, preto ju často padelajú, z tej príčiny dávajme pozor na pôvodnú ozdobeným oloveným kupakom nu modrú flášku zateorenú.

Granát Jablkom

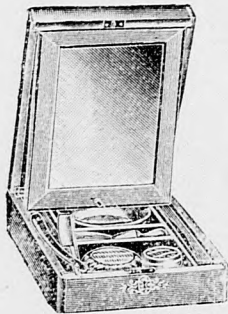
Na základe r. 1905. pod číslom 7075/IV. vydaného nariadenia ministerstva vnútra „Jágersku Vodu“ shotovovať slobodno jedine v jágerskej lekárni Milosrdných Bratov a len ztad. dovol. je do obchodu ju uvádzať.

Malá fláška 50 h., stredná fláška K 1.50, veľká fl. K 3.—
 12 malých flášiek K 5.—
 12 stredných flášiek K 15.—
 12 veľkých flášiek K 28.—
 6 veľkých flášiek K 15.—

K objednaníu v lekárni Milosrdných Bratov v Jágrí (Eger).
 Jágerská voda k dostaníu je vo všetkých lekárňach a drogeriach Uhorska.

Mnoho času a peňazí usporí každý, keď sa sám holi, k čomu zvlášte hodí
 ♦ ♦ ♦ ♦ ♦ sa moje ♦ ♦ ♦ ♦ ♦

Náčinie k holeniu č. 8730

v pekne politírovanej, zátvorom opatrenej drevenej truhličke, 20 cm. dĺžky, 15 1/2 cm. šírky, 6 cm. výšky so zrkadlom k holeniu. V tejto truhličke nachodia sa všetky k holeniu potrebné veci, ako: 1. dobrá britva z Ia Solingen striebornej ocele 5/8 šírky, 1/4 plitko šľajfovaná, hodí sa ku každej brade a je hned k upotrebeniu. 2. Dobrý remeň k brúseniu. 3. Téglik massy k brúseniu. 4. Téglik antiseptického mydla k holeniu. 5. Niklovanú malú nádobu k rozpusteniu mydla. 6. Stetočku k zamydleniu, s niklovanou rukoväťou, komplet len K 5. Podobné náčinie s britvou, opatrenou ochranným strojom pre takých, čo sa nevedia holiť, s vytvorením porozania prima kvality len K 5. sa, s úpravou K 5.60. — Číslo 8740. Najnovšie náčinie k holeniu obsahuje: veľmi pekne poniklovaný nástroj k holeniu, s 5 britvami dvojeho rezu, niklovanú nádobku k rozpusteniu mydla, jednu stetočku k holeniu, 1 téglik mydla k holeniu K 5.20. — Riziko vytvorené. — Záměna povolená, alebo návrat peňazí. — Súkromníkom s poštovou dobiereku alebo pri voprednom zaslaní peňazí rozposiela

HANNS KONRAD,

c. a. kr. dvorný zásielca vývozný dom Brúx, č. 5198. (Čechy).
 Hlavný cenník so 4000 vyobrazeniami na žiadosť posíela sa zdarma a franko.

Friedrich Karol Hagenauer
 kostolnych obrazov maliar na skle.
Budapest, VIII., Gólya-u. 44. sz.
 Stará spoľahlivá katolícka firma! — Ochetne poslúži s cennými rozvrhmi!

Lacné česke perie!

5 kilo nové tmavé driapané 9.80 K, lepšie 12 korún. Biele mäkké, jak páper 18 K, 24 K Biele ako snáh mäkké jak pa per, drapané 30. 36, 42 K. — **Metove posteje.** A červeného cinovatu 1 dobre naplnená perin a alebo 1 zpodná perina 130 cm. dlhá 116 cm. široká K 10.—, 12.—, 15.—, 18.—, 2 metre dlhá, 140 cm., široká K 13.—, 15.—, 18.—, 21.—, Poduška 50 cm. dlhá 58 cm. široká K 3.—, 3.50, 4.—, 90 cm. dlhá, 70 cm. široká K 4.50, a 5.50. Krom toho shotovujeme vo veľkosti dla vole. Trojdílovú srstennú matrac na jednu postel K 27.— lepšej jakovosti K 38. Zasielky vyše 10 korún franko s poštovou dobiereku. Výmena a navrátenie dovoluje sa pri náhrade porta. **Benedikt Sachse, Lobes 134. pri Pilsen (Čechy).**

Najlepší český prameň k objednaníu.

Lacné perie na pos:

1 kg. dobré drápané 2 K, lepšie 2 koruny 40 hal.; prima biele 2 koruny 80 halierov; biele 4 K, biele páperové 5 K 10 h.; 1 kg veľmi fajne, ako snáh biele, drápané 6 K 40 h., 8 K.; 1 kg. papierie, sivé 6 K, 7 K.; biele fajnové 10 K.; naj-fajnejšie papierie z prs 12 K. Pri oblednaní 5 kg. franko.

Hotové posteje
 z hustej tkny červeného, modrého, alebo žltého nankingu, 1 perina. 180 cm. dlhá 120 cm. široká s dvomi podhlavkami, každý 80 cm. dlhý, 60 cm široký naplnený novým, sivým, veľmi trvácim mäkým perim 16 K; polpapierie 20 K; papierie 24 K; jednotlivé periny 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; podhlavky 3 K, 3 K 50 h., 4 K. Periny 200 cm. dlhé 140 cm. široké 13 K, 14.70 K, 17.80 K, 21 K. podhlavky 30 cm. dlhé 70 cm. široké 4.50 K, 5.20 K, 5.70 K. Spodné periny z pevného vrázkovaného grádu 180 cm. dlhé, 116 cm. široké 12.80, 14.80 K. Vývez s poštovou dobiereku od 12 K počnúc franko. Výmena alebo návrat dovolené. Za nezopovedné návrat peňazí obšírny cenník zdarma a franko.

S. Benisch v Deschenitz č. 826. (Čechy.)
 Sklad: Budapest, IV. Ferenc József-rakpart 21.

Rušeň!

!! S 18 prvými vyznamenami !!

Ludvik Kállai motor dielna

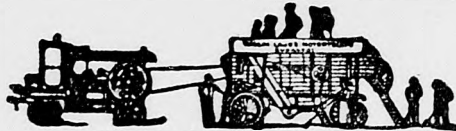
Budapest, VI. ker., Gyár-utca 28. szám.

Odporúča najvreljej Ludvika Kállai

elektrické benzinlokomobil stroje ku mlaťbe

s dvojím vystrojením ku čisteniu.

Uplná záruka za výborné mlátenie.

!!! Jedina novota !!!

Najjednoduchjší a najdokonalejší mlaťebny stroj prítomnosti

Bez strojnika lahko k vedeniu bar ktorým gazdom aj medzi domami slamou krytými.

Osobytná trieda pre stroje poľného hospodárstva ako:

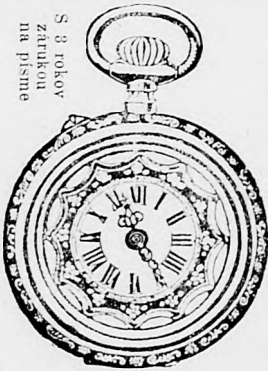
parostroje, mlyny, rajtare, stroje k mláteniu a ku siatiu atd.

Ludvika Kállai, ktoré sa v našej vlast najlepšie podarili.

Cenník s obrazmi na žiadosť zdarma a franko.

Rušeň!

MEVYHADZUJTE PENIAZE

za zlé hodinky, keď u mňa k dost nín sú 007. čísla pôvodne

Delnicke Roskopf

vačkové hodinky za 4.50 K. Tieto hodinky chodia na kameno h ich stroj je dokonale prezkúmaný a napravený. V páde tova nesodpovie zame-níu ho alebo vráti peniaze. Veľký výber vačkových hodinek prsteňov, zausnic, retiazok, stenných hodin a ľudičkov. Hlavný cenník s 5000 vyobrazeniami zdarma. K obj dnaníu s poštovou dobiereku v budapeštianskej vývoznei dom: **HANNS KONRAD Budapest, 280, Rákóczi-ut 8. N. K. I. poschodie.** 7

Najväčší vývoz hodin Uhorska.

Vystraha

Moju firmu netreba zmeniť s iným podobného mena obchodom, ponevác mój hlavný obchod a mójho tovaru **UHORSKO** sklady pre nachodia sa vylčene pod firmou budapeštianskej osady; veľkého tovarného domu Hanns Konrad Budapest, 280. Rákóczi-ut 8. N. , na I poschodí. Každého druhu objednanie a dopisovanie od teraz upraví treba na adresu **Hanns Konrad budapeštianská osada**, zkadiaľ behom 24 hodin vybavené bude každé objednanie. Hlavný cenník s 5000 vyobrazeniami zdarma. 13